

CINEMA EN CATALÀ

Aquests últims dies hem sentit algunes veus indignades perquè una multinacional de l'espectacle havia decidit no doblar la darrera de les seves produccions a la nostra llengua i deixar els nostres infants orfes de cinema en català.

Curiosament, això es produïa durant les vacances escolars d'hivern, els mateixos dies en què qualsevol que llegís la cartellera, podia veure que als cinemes Verdi i Nàpols s'hi projectaven **El gat sense cua**, una recent producció sueca de dibuixos animats, i **Sara, Sara**, una pel·lícula italiana de 1993, dos films que, si bé no portaven al darrera els milions i milions invertits en la publicitat d'aquell altre americà, eren ben fets, perfectament adequats als infants i avalats pel prestigi de Cavall Fort, Drac Màgic i Rialles, uns promotors que han demostrat la seva eficiència en la selecció del bo i millor que ofereix cada any el mercat europeu. Tots dos films amb el valor afegit del rigor: les versions d'Albert Jané, els esgarips de Miquel Cors en el paper del gat fatxenda o, en el cas de la italiana, la supervisió del guió a càrrec de Nadine Gordimer, Premi Nobel de Literatura, ja que la major part de l'acció s'esdevé a l'Àfrica del Sud.

Però l'esforç per presentar aquestes dues produccions no s'ha vist recompensat i **El gat sense cua** i **Sara, Sara** han passat per les dues sales barcelonines amb pena i sense glòria. I han caigut de la cartellera dies abans que acabessin les festes escolars sense que en puguem culpar ningú més que això que en diem el nostre públic, i que de vegades cal preguntar-se si realment existeix o, si existeix, si és tan atent, encuriósitat, fidel o sensible com caldria. Puc donar testimoni que, a la projecció de dos quarts de nou del dia 3 de gener, només hi havia nou espectadors a la sala del Nàpols. I era un dimecres, dia de l'espectador, amb el preu arreglat...

Alguns col·laboradors d'aquest mateix diari han insistit en la falta de contundència de la protesta contra l'empresa multinacional que s'havia desentès de doblar la seva pel·lícula al català. A mi, que em mou molt més l'entusiasme pel que som capaços de fer que no pas la queixa pel que els altres no fan, em va sorprendre que aquesta protesta no anés acompanyada en cada cas per l'encoratjament o, si més no, per la recomanació o pel reconeixement del cinema en català que hi havia i que es podia veure. No he llegit cap mostra de solidaritat per part dels rondinaires: ni comentaris previs a l'estrena per escalfar l'ambient, ni crítiques, ni altres referències, com si els dos locals i les pel·lícules que s'hi projectaven no existissin.

I ja que sembla que tothom sap què han de fer els altres, voldria que se'm permetés d'exposar la millor i, al meu parer, única solució al problema del cinema en català: que al mateix temps que demanem que se'ns tracti com a persones normals, amb dret a tenir el que tenen els altres pobles, ens guanyem a pols aquest dret i tots plegats -els més cridaners els primers- ens posem a la cua de les sales on es projecten pel·lícules en català. I que els mitjans de comunicació, és clar, ens informin adequadament perquè puguem destriar el gra de la palla.

Els empresaris, que potser no són prou sensibles, però que tenen l'obligació de vigilar el calaix, quan descobrissin que podia ser un negoci, ampliarien l'oferta i ben aviat viuríem una situació equilibrada i les pel·lícules en la nostra llengua creixerien com bolets. Fins i tot les multinacionals, si ensumaven que podien obtenir beneficis -al cap i a la fi és la seva obligació-, serien els primers a apuntar-s'hi.

Em fa l'efecte, però, que no ens en sortirem: sembla molt més atractiu buscar enemics, fantasmes i culpables abans que passar per la taquilla.

Joaquim Carbó